

STORTINGET

Innst. 269 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra transport- og kommunikasjonskomiteen

Prop. 61 S (2021–2022)

Innstilling fra transport- og kommunikasjonskomiteen om Bypakke Bodø fase 2 i Nordland – forlenga innkrevjingsperiode og auka gjennomsnittstakst

Til Stortinget

Sammendrag

Samferdselsdepartementet legg i proposisjonen fram forslag om delvis bompengefinansiering av fase 2 av Bypakke Bodø, med bakgrunn i vedtak frå lokale styresmakter. Bypakke Bodø fase 2 er ein revisjon av eksisterande bypakke i Bodø og inneber ein auke i gjennomsnittstaksten med om lag 3 kroner per passering og forlenga innkrevjingsperiode med inntil fem år, til 2035.

Fase 2 vil bidra til at flest mogleg av dei opphavlege prosjekta i Bypakke Bodø blir gjennomførte. Dei auka inntektene frå fase 2 vil òg bidra til å realisere fleire tiltak for gåande og syklande, trafikktryggleik, kollektivtrafikk og miljø.

Rettebrev frå Samferdselsdepartementet er lagt ved innstillinga.

Bakgrunn – frå fase 1 til fase 2

Bypakke Bodø vart handsama av Stortinget i 2014, jf. Prop. 131 S (2013–2014) Utbygging og finansiering av vegprosjekt og tiltak i Bodø kommune (Bypakke Bodø) og endra takst- og rabattopplegg for rv. 80 Løding–Vikan (Tverlandsbrua) og Innst. 27 S (2014–2015). Foremålet med Bypakke Bodø er å byggje ein ny og trafiksikker

innfartsveg til Bodø og samtidig leggje til rette for gåande, syklande og reisande med kollektivtransport. Utbygginga av bypakka har vore i gang sidan april 2015 og skal etter planen vere ferdigstilt i 2027. Bompengeinnkrevjinga starta opp 15. oktober 2015.

Det er lagt opp til porteføljestyling av Bypakke Bodø med unntak av prosjektet rv. 80 Hunstadmoen–Thallekrysset. Utbygginga er i utgangspunktet tilpassa den økonomiske ramma i Prop. 131 S (2013–2014) på om lag 3 430 mill. kroner, rekna om til 2022-prisnivå.

Enkelte prosjekt og tiltak i Bypakke Bodø er meir omfattande og kostnadskrevjande enn tidlegare anslått. Bompengeinntektene i bypakka har i tillegg vore lågare enn det som var lagt til grunn i Prop. 131 S (2013–2014). For at flest mogleg av dei opphavlege prosjekta skal kunne gjennomførast, har Bodø kommune og Nordland fylkeskommune fatta vedtak om å revidere finansieringsopplegget for Bypakke Bodø. Det er lokalpolitisk semje om å auke bomtakstane og forlenga innkrevjingsperioden med fem år, frå 15 til 20 år totalt. Det reviderte finansieringsopplegget vil òg bidra til å realisere fleire tiltak for gåande og syklande, trafikktryggleik, kollektivtrafikk og miljø.

Fase 2 av Bypakke Bodø har ei økonomisk ramme på om lag 1 100 mill. 2022-kroner. Finansieringa av fase 2 er basert på bompengar og fylkeskommunale midlar. I tillegg kjem all meirverdiavgift som staten refunderer til Bodø kommune og Nordland fylkeskommune for prosjekt og tiltak i bypakka.

Bompengeordninga i fase 2 er basert på innkrevjingsordninga frå fase 1 av Bypakke Bodø. Det er føresett at innkrevjinga skal skje i dei eksisterande bomstasjonane i Bodø. Det er ikkje lagt opp til etablering av nye bomstasjonar. Takst- og rabattsystemet er i all hovudsak

tilsvarande som i fase 1. Gjennomsnittstaksten for passeringar blir auka med om lag tre kroner.

Ved overgang frå fase 1 til fase 2 av Bypakke Bodø blir det lagt det til grunn at eventuelle ubrukte midlar frå fase 1 av bypakka skal disponerast i fase 2 og kjem i tillegg til rammene for fase 2. Forpliktingar knytte til fase 1 skal følgjast opp i fase 2.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jone Blikra, Kirsti Leirtrø og Nils Kristen Sandtrøen, fra Høyre, Kristin Ørmen Johnsen, Erlend Larsen og Charlotte Spurkeland, fra Senterpartiet, Geir Adelsten Iversen, Geir Inge Lien og lederen Erling Sande, fra Fremskrittspartiet, Morten Stordalen og Frank Edvard Sve, og fra Sosialistisk Venstreparti, Mona Fagerås, viser til Prop. 61 S (2021–2022) Bypakke Bodø fase 2 i Nordland – forlenga innkrevjingsperiode og auka gjennomsnittstakst. Bypakke Bodø fase 2 er en revisjon av eksisterende bypakke i Bodø.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at fase 2 i bypakken vil bidra til at prosjektene i Bypakke Bodø blir gjennomført, og at de økte inntektene fra fase 2 vil bidra til å realisere flere tiltak for gående og syklende, trafikktrygghet, kollektivtrafikk og miljø.

Flertallet viser til skriftlige innspill fra Bodø kommune og Salten Regionråd, som begge uttrykker seg positivt om fase 2 av Bypakke Bodø.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at nullvekstmålet ble lagt til grunn av Stortinget i klimaforliket i 2012 og innebærer at veksten i persontransporten i byområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Dette flertallet påpeker at dette nullvekstmålet senere ble lagt til grunn i Nasjonal transportplan 2014–2023 og videre i Nasjonal transportplan 2018–2029, som for øvrig ble lagt fram av Fremskrittspartiets samferdselsminister. Dette flertallet peker på at dersom nullvekstmål skal nås, betyr det at man trenger ulike virkemidler for å redusere biltrafikken.

Dette flertallet finner det nødvendig å påpeke at den historiske veksten i bompengeneinnkreving, den historiske økningen i antallet bomstasjoner og den historiske veksten i bompengegjeld skjedde nettopp i den tiden Fremskrittspartiet satt i regjering med både finansminister og samferdselsminister.

Dette flertallet viser til at lånegjelden for bom-selskapene ved utgangen av 2019 var på 61,2 mrd. kroner, sammenlignet med 35,5 mrd. kroner ved utgangen av 2013. Veksten i bompengeselskapenes lånegjeld skjedde med Fremskrittspartiet i regjering.

Dette flertallet viser til at bilistene betalte 12,1 mrd. kroner i bompenger i 2019, sammenlignet med 8 mrd. kroner i 2013. Veksten i bompengeneinnkreving skjedde i Fremskrittspartiets regjeringstid.

Ifølge Statens vegvesen har antallet bomstasjoner økt fra 170 i 2013 til 245 i 2018, en vekst på 44 pst., noe dette flertallet konstaterer skjedde i Fremskrittspartiets regjeringstid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at bypakker er avtaler som bygger på premisset om at det i hovedsak er bilistene som skal finansiere utbyggingen gjennom bompenger, samtidig som bilen som transportmiddel skal motarbeides. Disse medlemmer vil utvikle disse avtalene og nullvekstmålet.

Disse medlemmer viser også til Dokument 8:277 S (2020–2021) om å forby bruk av bompenger på sykkelveier, kollektivtrafikk og byutvikling. Bypakker som den som omtales i denne proposisjonen, er bakgrunnen for at Fremskrittspartiet fremmet dette forslaget. Bypakkene representerer dyre løsninger for bilistene, hvor det altfor ofte viser seg at bompengene de betaler inn, ikke kommer bilistene til gode.

Disse medlemmer viser til at den foreslåtte revisjonen av eksisterende bypakke i Bodø innebærer en økning i gjennomsnittstaksten med om lag 3 kroner per passering og en forlenget innkrevjingsperiode fra 15 til 20 år totalt. Den økonomiske rammen økes med om lag 1,096 mrd. kroner og dekkes i all hovedsak inn ved å skyve regningen over på bilistene og øke bompengedraget med 977 mill. kroner. Utvidelsen av prosjektpor-teføljen som bilistene skal finansiere, består i hovedsak av tiltak for gående, syklende og kollektivreisende.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet stemte imot da saken var til behandling i Bodø bystyre 7. februar 2019 og i Nordland fylkesting 25. februar 2019. Fremskrittspartiet vil følgelig også i Stortinget stemme imot denne proposisjonen og dens økning i bompengebelastningen for vanlige folk i Bodø.

Disse medlemmer viser videre til at bompengandelen i veiprosjekter ble redusert fra 42 pst. til 28 pst. i tiden Fremskrittspartiet deltok i regjering og styrte Samferdselsdepartementet. Disse medlemmer viser til at det under regjeringen Stoltenberg II, som var forrige regjering hvor Arbeiderpartiet og Senterpartiet styrte samferdselspolitikken, ble bygget betydelig færre kilometer vei, men finansieringen ble i betydelig større grad skjøvet over på bilistene.

Disse medlemmer viser videre til at Fremskrittspartiet siden utgangen fra regjeringen i 2020 sikret totalt 2,55 mrd. kroner til kraftfulle kutt i bompenger over hele landet, blant annet rv. 80 Rørvika–Strømsnes i Nordland. Kuttene resulterte også i at Møre og Romsdal ble uten en eneste bomstasjon da Fremskrittspartiet fikk fjernet den siste ved Tresfjordbrua. Disse medlemmer konstaterer at Arbeiderpartiet og Senterpartiet stemte for å sette opp 13 nye bomstasjoner i Ålesund og med det sørge for at Møre og Romsdal ikke lenger er bomfritt. Til forskjell fra nåværende regjeringspartier stemte Fremskrittspartiet imot Bypakke Ålesund i behandlingen av Innst. 654 S (2020–2021).

Disse medlemmer finner det også nødvendig å minne om at Fremskrittspartiet er det eneste partiet på Stortinget som er imot bompenger. Samtidig er det nødvendig å peke på at nåværende regjeringspartier har stemt for alle bompengeproposisjoner, og dermed støttet etableringen av samtlige bomstasjoner, både før, under og etter regjeringen Solberg.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

1. Stortinget gir si tilslutning til utbygging og delvis bompengefinansiering av Bypakke Bodø fase 2 i Nordland.
2. Stortinget samtykker i at Bompengeselskap Nord AS får løyve til å krevje inn bompengar til delvis bompengefinansiering av Bypakke Bodø fase 2 i Nordland fylkeskommune. Vilkåra for finansieringa går fram av Prop. 61 S (2021–2022).
3. Samferdselsdepartementet får fullmakt til å inngå avtale med Bompengeselskap Nord AS om delfinansiering av Bypakke Bodø fase 2. Avtalen gir bompengeselskapet rett til å krevje inn bompengar innanfor dei vilkåra Prop. 61 S (2021–2022) fastset.

Oslo, i transport- og kommunikasjonskomiteen, den 27. april 2022

Erling Sande

leder

Mona Fagerås

ordfører

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets Presidentskap
Ekspedisjonskontoret
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

21/1717-4

23. februar 2022

Rettebrev - Prop. 61 S (2021-2022)

Jeg viser til den nylig framlagte bompengeprosisjonen om Bypakke Bodø, jf. Prop. 61 S (2021-2022) *Bypakke Bodø fase 2 i Nordland – forlenga innkrevjingsperiode og auka gjennomsnittstakst* som er til behandling i Transport- og kommunikasjonskomiteen.

I kapittel 5 i den nevnte proposisjonen har det dessverre ved en inkurie blitt en summeringsfeil. I første avsnitt på side 12, siste linje står det:

«Desse to postane vil til saman utgjere om lag 419 mill. 2022-kr i finansieringsplanen for begge fasane.»

Det korrekte er at de to postene til sammen vil utgjøre om lag 427 mill. 2022-kr.

Feilen har ingen betydning for det materielle innholdet i saken.

Med hilsen

Jon-Ivar Nygård

Kopi
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
Stortingets transport- og kommunikasjonskomité

